CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	**PWYLLGOR GWAITH**
Dyddiad:	**3 MAWRTH 2022**
Pwnc:	**CYLLIDEB GYFALAF DERFYNOL AR GYFER 2022/23**
Aelod(au) Portffolio:	**Y CYNGHORYDD R WILLIAMS**
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	**MARC JONES**
Awdur yr Adroddiad: Ffôn: E-bost:	**MARC JONES – CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151** **01248 752601** **rmjfi@ynysmon.gov.uk**
Aelodau Lleol:	**Amherthnasol**

A – Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

1.1 Mae'n rhaid i'r Pwyllgor Gwaith gynnig cyllideb gyfalaf ar gyfer 2022/23, fydd yn cael ei chyflwyno i'r Cyngor llawn ei chymeradwyo ei gyfarfod ar 10 Mawrth 2022.

2. ARGYMHELLION

2.1 Argymell y rhaglen gyfalaf a ganlyn ar gyfer 2022/23 i'r Cyngor llawn:-

	Cyf. (yn yr Adroddiad Cyllideb Gyfalaf ddrafft 2022/23, Pwyllgor Gwaith, 24 Ionawr 2022)	**£'000**
Cynlluniau 2021/22 a ddygwyd ymlaen	Para 4.1 a Thabl 2	1,322
Adnewyddu / Amnewid Asedau	Para 4.2.	5,042
Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd	Para 5.2 a Thabl 3	1,432
Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd (wedi'u cyllido o Gronfeydd Wrth Gefn a Benthyca Digefnogaeth)	Para 5.3 a Thabl 4	783
Ysgolion yr 21ain Ganrif	Para 6	8,598
Cyfrif Refeniw Tai	Para 7	18,784
Cyfanswm y Rhaglen Gyfalaf a Argymhellir ar gyfer 2022/23		**35,961**
Cyllidir gan:		
Grant Cyfalaf Cyffredinol		1,486
Benthyca â Chefnogaeth Cyffredinol		2,157
Balansau Cyffredinol		1,681
Ysgolion yr 21ain Ganrif - Benthyca â Chefnogaeth		1,168
Ysgolion yr 21ain Ganrif – Benthyca heb Gymorth		5,261
Cronfa Wrth Gefn y CRT a Gwarged yn ystod y Flwyddyn		10,099
CRT – Benthyca Digefnogaeth		6,000
Derbyniadau Cyfalaf		600
Grantiau Allanol		4,854
Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig		1,195
Cronfa Gyffredinol – Benthyca Digefnogaeth		138
Cyllid 2021/22 a ddygwyd ymlaen		1,322
Cyfanswm Cyllid Cyfalaf 2022/23		**35,961**

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Mae nifer o gynlluniau ychwanegol i'w hystyried yn y rhaglen gyfalaf, a'r prif ystyriaethau o ran cyllido yw fforddiadwyedd a manteisio i'r eithaf ar gyllid grant allanol.

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith i gynnig y gyllideb gyfalaf.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Amherthnasol

Dd – Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):

1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion hirdymor fel Ynys?	Mae'r gyllideb gyfalaf yn sicrhau cyllid i gynnal asedau'r Cyngor ac mae'n rhan o'r strategaeth i gyflawni'r amcanion a nodir yng nghynllun corfforaethol y Cyngor.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaethau ar yr Awdurdod yn y dyfodol. Os felly, sut?	Bydd parhau i gynnal asedau'r Cyngor yn atal costau uwch yn y dyfodol.
3	A ydym wedi bod yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn, os felly, rhowch wybod â phwy.	Mae prosiectau cyfalaf mewn perthynas â Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a'r CRT yn cyd-fynd â'r blaenoriaethau a nodwyd gan Lywodraeth Cymru.
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae rhan yn y gwaith o ddrafftio'r ffordd hon ymlaen? Esboniwch sut.	Cynhaliwyd ymgynghoriad ffurfiol ar y gyllideb cyfalaf cyn i'r Cyngor ei chymeradwyo'n derfynol ym mis Mawrth 2022.
5	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan y Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Mae'r gyllideb gyfalaf yn sicrhau cyllid i gynnal asedau'r Cyngor ac mae'n ffurfio rhan o'r strategaeth i gyflawni'r amcanion a nodir yng nghynllun corfforaethol y Cyngor.
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad yn ei gael ar y rhai sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Heb ganfod dim.
7	Nodwch unrhyw effeithiau posibl y byddai'r penderfyniad hwn yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Heb ganfod dim.

E -	Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?	Beth oedd eu sylwadau?
1	**Prif Weithredwr / Uwch Dîm Arweinyddiaeth** (gorfodol)	Mae sylwadau'r UDA wedi'u hymgorffori yn yr adroddiad.
2	**Cyllid / Swyddog Adran 151** (gorfodol)	Amherthnasol – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	**Cyfreithiol / Swyddog Monitro** (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro'n aelod o'r UDA ac ystyriwyd unrhyw sylwadau wrth drafod yr adroddiad hwn yn yr UDA.
4	**Adnoddau Dynol (AD)**	Bydd unrhyw gynigion sy'n effeithio ar staff wedi cael eu nodi a'u trafod gyda'r Tîm AD.
5	**Eiddo**	Bydd unrhyw gynigion sy'n effeithio ar eiddo'r Cyngor a chyllidebau cysylltiedig wedi cael eu nodi a'u trafod â'r Tîm Eiddo.
6	**Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)**	Bydd unrhyw gynigion sy'n effeithio ar systemau technoleg gwybodaeth y Cyngor a chyllidebau cysylltiedig wedi cael eu trafod â'r Tîm TGCh.
7	**Sgriwtini**	I'w gadarnhau.
8	**Aelodau Lleol**	Mae'r cynigion yn berthnasol i'r holl Aelodau.
9	**Unrhyw gyrff allanol / eraill**	

F – Atodiadau:

Atodiad 1 – Adroddiad ar y Gyllideb Gyfalaf 2022/23
Atodiad 2 - Cyllideb Gyfalaf Arfaethedig Derfynol 2022/23

FF – Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):

Adroddiad Strategaeth Cyfalaf – Cyngor llawn, 9 Mawrth 2021
Cyllideb Gyfalaf 2021/22 – Cyngor llawn, 9 Mawrth 2021

1. RHAGARWEINIAD

1.1. Yn ei gyfarfod ar 24 Ionawr 2022, argymhellodd y Pwyllgor Gwaith fod y Rhaglen Gyfalaf ddrafft a ganlyn ar gyfer 2022/23, ac a welir yn Nhabl 1 isod, yn cael ei chymeradwyo. Mae'r Gyllideb Gyfalaf ddrafft ar gyfer 2022/23, a nodir yn Nhabl 1 isod, yn ystyried yr egwyddorion a nodir yn y Strategaeth Gyfalaf a gymeradwywyd gan y Pwyllgor Gwaith ym mis Mawrth 2021 a'r Cyngor llawn ym mis Mawrth 2021. Mae hefyd yn bodloni egwyddorion y Strategaeth Gyfalaf Ddrafft 2022/23, fydd yn cael ei hystyried ochr yn ochr â'r Rhaglen Gyfalaf hon, ac a gyflwynir i'r Cyngor llawn ar 10 Mawrth 2022.

Tabl 1

Crynodeb o'r Rhaglen Gyfalaf a Argymhellir ar gyfer 2022/23 a Argymhellwyd i'r Pwyllgor Gwaith ar 24 Ionawr 2022

	Cyf. (yn yr Adroddiad Cyllideb Gyfalaf ddrafft 2022/23, Pwyllgor Gwaith, 24 Ionawr 2022)	**£'000**
Cynlluniau 2021/22 a ddygwyd ymlaen	Para 4.1 a Thabl 2	1,322
Adnewyddu / Amnewid Asedau	Para 4.2.	5,042
Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd	Para 5.2 a Thabl 3	1,432
Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd (wedi'u cyllido o Gronfeydd Wrth Gefn a Benthyca Digefnogaeth)	Para 5.3 a Thabl 4	783
Ysgolion yr 21ain Ganrif	Para 6	8,598
Cyfrif Refeniw Tai	Para 7	18,784
Cyfanswm y Rhaglen Gyfalaf a Argymhellir ar gyfer 2022/23		**35,961**
Cyllidir gan:		
Grant Cyfalaf Cyffredinol		1,486
Benthyca â Chefnogaeth Cyffredinol		2,157
Balansau Cyffredinol		1,681
Ysgolion yr 21ain Ganrif - Benthyca â Chefnogaeth		1,168
Ysgolion yr 21ain Ganrif – Benthyca Digefnogaeth		5,261
Cronfa Wrth Gefn y CRT a Gwarged yn ystod y Flwyddyn		10,099
CRT – Benthyca Digefnogaeth		6,000
Derbyniadau Cyfalaf		600
Grantiau Allanol		4,854
Cronfeydd Wrth Gefn Clustnodedig		1,195
Cronfa Gyffredinol – Benthyca Digefnogaeth		138
Cyllid 2021/22 a ddygwyd ymlaen		1,322
Cyfanswm Cyllid Cyfalaf 2022/23		**35,961**

2. CANLYNIAD YR YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS

2.1. Derbyniwyd nifer o sylwadau ynglŷn â'r Rhaglen Gyfalaf Ddrafft ar gyfer 2022/23 yn ystod yr ymgynghoriad ar gyllideb 2022/23, a oedd yn cau ar 9 Chwefror 2022.

2.1.1 Roedd nifer o bobl yn cwestiynu'r swm i'w wario ar uwchraddio toiledau cyhoeddus, tra bod eraill yn cytuno fod hyn yn flaenoriaeth.

2.1.2 Yn gyffredinol, nid oedd cefnogaeth i atgyweirio Melin Llynnon, yn benodol oherwydd y bwriad i ddefnyddio cronfeydd wrth gefn addysg i gyllido'r gwaith.

2.1.3 Roedd oedd rhai pobl yn awyddus i weld buddsoddiad mewn cyfleusterau ar gyfer ymwelwyr, rhoi croeso brwd i dwristiaeth a darparu a gwella cyfleusterau parcio ceir ar gyfer ymwelwyr.

2.1.4 Roedd ymatebwyr yn dymuno gweld gwelliannau yng nghyflwr tai a garejys presennol y Cyngor.

2.1.5 Roedd nifer sylweddol o ymatebion a dderbyniwyd yn dymuno gweld y ffyrdd yn cael eu gwella a buddsoddiad yn y rhwydwaith ffyrdd, yn hytrach na llenwi tyllau yn unig.

2.1.6 Roedd nifer o bobl yn cwestiynu'r angen i adeiladu canopïau allanol mewn ysgolion ac yn gofyn oni fyddai'n well gwario'r arian ar adnoddau neu gyfarpar addysgiadol. Yn gyffredinol, awgrymwyd bod angen mwy o adnoddau addysgiadol.

2.1.7 Awgrymodd ymatebwyr bod angen gwella Gofal Cartref a gofal i'r henoed er mwyn atal cyfnodau diangen yn yr ysbyty, a bod angen buddsoddiad cyffredinol mewn Cartrefi Gofal i ddarparu cyfleusterau gwell.

2.1.8 Cyfeiriwyd at ddatgarboneiddio a thaclo'r her o ddatgarboneiddio gweithgareddau ac asedau'r awdurdod lleol ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.

3. DIWEDDARU'R RHAGLEN GYFALAF ERS CYFLWYNO'R GYLLIDEB GYFALAF DDRAFFT YM MIS IONAWR 2022

3.1 Ni wnaed unrhyw newidiadau i'r gyllideb gyfalaf arfaethedig ers ei chyflwyno ddiwethaf i'r Pwyllgor hwn ar 24 Ionawr 2022.

4. LLITHRIAD 2021/22

4.1 Rhagwelir tanwariant o £26.17m ar y Rhaglen Gyfalaf bresennol mewn perthynas â chynlluniau 2021/22 (£12.169m CRT a £14.001m Cronfa Gyffredinol). Mae'r ffigwr hwn yn seiliedig ar yr alldro a ragwelir ar ddiwedd chwarter 3. Cyflwynir yr alldro gwirioneddol ar ddiwedd chwarter 4 i'r Pwyllgor hwn mewn adroddiad alldro cyfalaf ar wahân, a bydd rhaid i'r Pwyllgor hwn gymeradwyo bryd hynny unrhyw symiau sydd wedi llithro y gofynnir iddynt gael eu dwyn ymlaen i 2022/23. Mae cynlluniau yr ymrwymwyd iddynt ac y cynlluniwyd iddynt redeg dros nifer o flynyddoedd, o'r flwyddyn gyfredol a thu hwnt, wedi'u cynnwys yn y rhaglen hon oherwydd y bydd angen cyllidebau newydd ar eu cyfer.

ATODIAD 2

CYLLIDEB GYFALAF ARFAETHEDIG DERFYNOL AR GYFER 2022/23

Cynllun	Cyllideb £'000	Grantiau Allanol £'000	Grantiau Cyfalaf Cyffredinol £'000	Benthyca a Chefnogaeth £'000	Benthyca Di-gefnogaeth £'000	CRT Arian Wrth Gefn £'000	Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £'000	Arian Wrth Gefn Clustnodedig £'000	Balansau Cyffredinol £'000
2021/22 Cynlluniau Ymrwymedig d/y									
Penrhos Cam 2	493	493	0	0	0	0	0	0	0
Cyd-fenter Porth Llangefni	119	119	0	0	0	0	0	0	0
Porth Twristiaeth	170	170	0	0	0	0	0	0	0
Partneriaeth Tirwedd Caergybi	190	190	0	0	0	0	0	0	0
Adfywio Caergybi (THI Cam II)	350	350	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm 2021/22 Cynlluniau Ymrwymedig	**1,322**	**1,322**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Adnewyddu / Amnewid Asedau									
Grant Cyfleusterau i'r Anabl	750	0	750	0	0	0	0	0	0
Adnewyddu Ysgolion	1,000	0	0	1,000	0	0	0	0	0
Adnewyddu Adeiladau nad ydynt yn Ysgolion	700	0	450	0	0	0	0	250	0
Ail-wynebu Priffyrdd	2,000	0	14	876	0	0	0	0	1,110
Cerbydau	300	0	100	0	0	0	0	200	0
Asedau TG	292	0	0	0	0	0	292	0	0
Cyfanswm Adnewyddu/ Amnewid Asedau	**5,042**	**0**	**1,314**	**1,876**	**0**	**0**	**292**	**450**	**1,110**
Prosiectau Cyfalaf Untro Byth Newydd									
Cynlluniau Lliniaru Llifogydd	281	0	0	281	0	0	0	0	0
Datblygu Economaidd - Cyllid Cyfatebol	100	0	100	0	0	0	0	0	0
Uwchraddio Toiledau Cyhoeddus	480	0	72	0	0	0	308	100	0
Canopïau Allanol (3 Ysgol Uwchradd)	371	0	0	0	0	0	0	0	371
Isadeiledd Morwrol	200	0	0	0	0	0	0	0	200
Prosiectau Cyfalaf Untro Newydd	**1,432**	**0**	**172**	**281**	**0**	**0**	**308**	**100**	**571**

Cynllun	Cyllideb £'000	Grantiau Allanol £'000	Grantiau Cyfalaf Cyffredinol £'000	Benthyca a Chefnogaeth £'000	Benthyca Di-gefnogaeth £'000	CRT Arian Wrth Gefn £'000	Derbyniadau Cyfalaf Wrth Gefn £'000	Arian Wrth Gefn Clustnodedig £'000	Balansau Cyffredinol £'000
Prosiectau Cyfalaf Untro Eraill (Wedi'u cyllido o Gronfeydd Wrth Gefn a Glustnodedig, Cronfeydd Wrth Gefn Gwasanaeth a Benthyca Digefnogaeth)									
Seilwaith Arfordirol	200	0	0	0	0	0	0	200	0
Atgyweirio Melin Llynnon	103	0	0	0	38	0	0	65	0
Uwchraddio Offer Ailgylchu Gwastraff	380	0	0	0	0	0	0	380	0
Offer Ffitrwydd – CH David Hughes	100	0	0	0	100	0	0	0	0
Cyfanswm Prosiectau Cyfalaf Untro Eraill	**783**	**0**	**0**	**0**	**138**	**0**	**0**	**645**	**0**
Ysgolion 21ain Ganrif									
Band A	3,768	0	0	0	3,768	0	0	0	0
Band B	4,830	2,169	0	1,168	1,493	0	0	0	0
Cyfanswm Ysgolion 21ain Ganrif	**8,598**	**2,169**	**0**	**1,168**	**5,261**	**0**	**0**	**0**	**0**
CYFANSWM CRONFA GYFFREDINOL	**17,177**	**3,491**	**1,486**	**3,325**	**5,399**	**0**	**600**	**1,195**	**1,681**
Cyfrif Refeniw Tai									
SATC Rhaglen Cynnal a Chadw wedi'i Chynllunio	9,555	2,685	0	0	0	6,870	0	0	0
Datblygiadau Newydd ac Ail-Brynu Eiddo Hawl i Brynu	9,229	0	0	0	6,000	3,229	0	0	0
CYFANSWM CYFRIF REFENIW TAI	**18,784**	**2,685**	**0**	**0**	**6,000**	**10,099**	**0**	**0**	**0**
CYFANSWM RHAGLEN GYFALAF 2022/23	**35,961**	**6,176**	**1,486**	**3,325**	**11,399**	**10,099**	**600**	**1,195**	**1,681**